

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

<p>Příprava na vyučování oborů Český jazyk a literatura a Člověk a jeho svět s cíli v oblastech MKV, VMEGS a čtenářství</p>	
<p>Název učební jednotky (téma)</p>	<p>Co se vypráví v Evropě</p>
<p>Stručná anotace učební jednotky</p>	<p>Žáci se seznamují s textem určeným pro děti, který pochází z vybraných evropských zemí (Francie, Španělsko, Polsko, Maďarsko, Švédsko). Pracují samostatně i ve skupině. Odpovídají na zadané otázky. Zpracovávají informace do výukového plakátu a prezentují práci skupiny.</p>
<p>Nutné předpoklady</p> <p>(Již osvojené znalosti a dovednosti žáků, které umožní, aby jednotka efektivně směřovala ke svým cílům).</p>	<p>—</p>
<p>Časový rozsah učební jednotky</p>	<p>90 minut</p>
<p>Věk žáků (ročník)</p>	<p>4.–5. ročník</p>

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zařazená průřezová témata (včetně čtenářství)	OSV	MKV	MV	VMEGS	VDO	EV	Čtenářství
<p>Vyučovací obor(y)</p> <p>Český jazyk a literatura</p> <p><i>Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (RVP):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. • Žák rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává. <p>Člověk a jeho svět</p> <p><i>Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (RVP):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického. • Žák zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích. 		Ano		Ano			Ano
<p>Dlouhodobé cíle</p> <p>(Klíčové kompetence, části profilu absolventa, části výchovné a vzdělávací strategie školy)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Žák umí dávat věci do souvislostí, formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, přispívá k diskusi. • Žák třídí získané informace. 						

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

<p>Cíle jednotlivých průřezových témat a čtenářství, které chci v dané učební jednotce naplnit</p>	<p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák vnímá rozdíly mezi různými kulturními skupinami lidí. • Žák vnímá kulturu jako proces ovlivněný tím, v jakých životních podmínkách a situacích se nacházejí konkrétní lidé. <p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák používá informace o sobě a své rodině a o místě, kde žije, porovnává je a dává do souvislostí s tím, co se dozvídá od ostatních a dalších zdrojů o světě a aktuálním dění. <p>Čtenářství</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák vychází z vědomostí a zkušeností, porovnává s nimi čtený text, propojuje s nimi to, co věděl už dříve.
<p>Cíle učební jednotky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Žák si samostatně přečte předložený text. • Žák společně převypráví obsah textu. • Žák individuálně plní úkoly z pracovního listu. • Žák používá již dříve nabytých poznatků o jednotlivých zemích. • Žák třídí, zpracovává nové informace o zemi.
<p>Hodnocení (Z čeho učitel i žáci poznají, že bylo dosaženo cílů a jak to učitel i žáci budou hodnotit)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vypracování pracovního listu • Zpracování výukového plakátu ve skupině, společná prezentace
<p>Popis učební jednotky</p>	<p>1. Rozdání 5 druhů textu (2 min)</p> <p>Žákům rozdáme různé texty (Příloha A) – francouzská, maďarská, polská, španělská a švédská pohádka, a tím rozdělíme žáky do 5</p>

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

skupin (1 skupina – všichni mají stejný text).

2. Samostatné přečtení textu (6 min)

3. Společné skupinové vypravování (5 min)

Žáci vyprávějí obsah textu. Postupně se ve vyprávění střídají, například po jedné větě, navazují na předešlého.

4. Vypracování úkolů v pracovním listě (10 min)

Individuální práce s pracovním listem (Příloha B).

5. Individuální zápis informací (5 min)

Žáci odpovídají na otázku: Co se ti vybaví, když slyšíš název země, ze které pochází tvůj text? (zápis na volné proužky papíru).

6. Skupinové třídění informací z bodu 5 (5 min)

Výběr pro další práci.

7. Tvorba plakátu (30 min)

Z předloženého materiálu a z vlastních informací zapsaných již na lístcích – skupinová práce (doporučený formát A2, žáci třídí, opisují, kreslí, lepí, porovnávají, domlouvají se).

Pracovní materiály o zemích – Francie, Španělsko, Polsko, Maďarsko, Švédsko.

8. Prezentace práce skupiny (20 min)

9. Reflexe (7 min)

- Co ti přišlo zajímavé na práci právě s touto zemí?
- Co naopak nebylo příliš zajímavé?

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

<p>Seznam příloh</p>	<p>Příloha A – Texty pohádek Příloha B – Pracovní listy</p> <p>DRIJVEROVÁ, Martina. Kamarádi z velké dálky: povídání o dětech z různých částí světa a pohádky z jejich zemí. Vyd. 1. Ilustrace Vojtěch Otčenášek. Brno: Computer Press, 2011, 95 s. ISBN 978-80-251-2902-9.</p>
<p>Autor lekce (realizátor učební jednotky), škola</p>	<p>Mgr. Sabina Máčalíková, Mgr. Monika Szabóová ZŠ T. G. Masaryka Poděbrady Školní 556 /II, 290 38 Poděbrady</p>
<p>Závěrečná sebereflexe učitele (následuje po odučení učební jednotky)</p>	
<p>Co se mi osvědčilo během vyučování (co fungovalo, mělo úspěch, z čeho jsem měl/a radost).</p>	<p>Doporučujeme využít materiál opakovaně, zaměnit žákům texty a pracovní materiály, vznikne tak možnost porovnat výukové plakáty a prezentace skupin.</p>
<p>S jakými problémy (obtížemi) jsem se během vyučování setkal/a.</p>	<p>Časová dotace je zde uvedena jen rámcově.</p>
<p>Co bych příště udělal/a jinak (jak bych upravil/a tuto přípravu).</p>	<p style="text-align: center;">—</p>

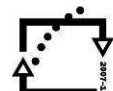
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Francouzská pohádka

Moře

Žilo kdysi v jedné vsi šest chytráků. Všechno znali, všude byli, o všem rádi jiné poučili. Jednou se jich ale kdosi zeptal: „Jak vypadá moře?“ A tehdy došla těm moudrým řeč: moře, to nikdy neviděli, jen se doslechli, že je veliké a modré.

„Víte co?“ navrhl nejstarší chytrák. „Půjdeme se na moře podívat!“ Ti ostatní byli hned pro, vzali si něco k jídlu, pár láhví vína a hurá na cestu! Šli a šli, až došli k poli, kde kvetl len. Pole bylo veliké... bylo modré... „Moře!“ zajásali chytráci. Najedli se, napili se. A pak, protože slyšeli, že v moři se má plavat, hned se svlékli a vrhli se do kvetoucího lnu. To se ví, plazili se po bříše, a že se odřeli, to se rozumí samo sebou. Ale nakonec to modré moře přeplavali. „Jestlipak se někdo z nás v moři neutopil?“ napadlo nejstaršího chytráka. A hned začal druhy přepočítávat: „Jeden dva, tři, čtyři, pět...“ Na sebe ale ukázat zapomněl, a tak se vylekal: „Můj bože, někdo nám chybí, když jsme vyrazili, bylo nás přece šest!“

Druhy chytrák přispěchal na pomoc: „Počkej, přepočítám to.“ A hned začal ukazovat prstem na přátele - jen na sebe zapomněl. „Pět! je nás pět, skutečně se někdo utopil!“ Tak si sedli ti moudří na břeh toho modrého moře a naříkali. Jenomže pak jednoho z nich napadlo: „Možná se neutopil, třeba je ještě naživu - musíme za ním!“ Vrhlo se šest chytráků zpět do pole lnu. Plazí se v záplavě modrých květů, volají: „Kamaráde, kde jsi?“

Kdo ví, kdy se vrátí domů. Snad až to pole lidé přijdou posekat, aby bylo plátno na košile, pak ty chytráky vyloví. A snad je spočítají: „Jeden, dva, tři, čtyři, pět, šest.“ Aby se ti moudří upokojili, aby se šťastně dostali domů a mohli o tom modrém moři vyprávět.

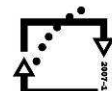
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Maďarská pohádka

Tykev

Král Matyáš rád chodil v přestrojení mezi lidi, aby poznal, jací jsou a jak smýšlejí. Jednou se vypravil v chudém šatě do vzdálené vesnice. Přejde ke krásnému statku, tam na dvoře sedlák koně sedlá.

„Dobrý den!“ pozdravil král. Sedlák se ohlédne, vidí jakéhosi ubožáka – ten mu za pozdrav nestojí, ani hlavou nekývl. To je ale nezdvořák! pomyslel si král a jde dál. Na konci vesnice u chudé chaloupky muž záhon okopává, při tom si píská. A ten člověk hned kývá, hned zdraví: „Dobrý den, poutníku, kam tě vede cesta?“

Zalíbil se králi ten zdvořilý člověk, dal se s ním do řeči: „Co že si tak vesele pískáš?“

„Pískám, abych zapomněl na to, že mám hlad. Ale dlouho to trvat nebude, urodí se mi tykve a hned bude co jíst,“ povídá muž.

„Víš co? Až tykve vyrostou, zanes jednu na královský dvůr. Král Matyáš má totiž tykve hrozně rád, určitě se ti dobře odmění.“

Netrvalo dlouho, vydal se muž do zámku s obrovskou tykví. Podivil se, když v králi poznal poutníka... Ale Matyáš zdvořilého muže skutečně odměnil: dal mu pár zlatých a taky krásné hříbě!

Doneslo se to k bohatému sedlákovu a toho se zmocnila závist. A hned přemítá, jak by také k odměně přišel. „Když dal král za tykev hříbě - co by asi dal za hříbátko? Pytel zlata?“ Vzal sedlák toho nejhezčího, černého koníka, vede jej na zámek. A že ho dá králi darem.

„Podívejme, to abych tě také odměnil!“ povídá král. „Víš co? Dám ti tuhle velikou tykev - stála mě opravdu hodně!“

Co měl sedlák dělat? Dar od krále nelze nepřijmout... Až za hradbami mrštil vzteklý chlapík tykví o zem – na tisíc kousků se rozpadla. Přišel o hříbě, a co za to? Snad poučení: nezdvořáky, lakomce a závistivce král Matyáš nemá rád!

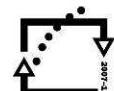
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Polská pohádka

Čáp

Kdysi dávno žil čáp v Egyptě a velice dobře se mu tam vedlo. Kudy šel, tudy se mu lidé, zvířata i ptáci klaněli. A bylo proč: byl to přenádherný pták! Jeho peří hrálo všemi barvami duhy, třpytilo se stříbrně a zlatě. Čáp byl na svůj vzhled náramně pyšný a nad ostatní ptáky a ptáčky se vyvyšoval. Ubožáci s šedým, hnědým nebo černým a bílým peřím! myslel si. Mít na těle jen dvě barvy - jaká hrůza! Ale co je skutečná hrůza, to se měl čáp teprve dovědět!

Protože lidé na zemi velice hřešili, seslal na ně Bůh potopu. Zvířata měl zachránit jediný spravedlivý muž – Noe – na své arše, lodi vystavěné z pevného dřeva. Zvířata poslušně nastupovala do archy, jen čápovi se nechtělo.

„S těmi ubožáky mám být na palubě? Já, tak nádherný pták? Mé peří hraje všemi barvami a oni někteří nemají na křídlech víc než dvě barvy...“

To neměl říkat! Bůh Čápa uslyšel a vzápětí jej proměnil v černobílého ptáka. Bílá jako den, černá jako noc, tak nyní čáp vypadal. Zlomila se jeho pýcha, smutný pták nastoupil na palubu. Když bylo po potopě, když voda opadla, navrátil se čáp do vlasti do Egypta. Doufal, že tam se mu vrátí předchozí vzhled. Ale nestalo se tak. A zvířata a ptáci se mu posmívali...

Musím si najít novou zemi, řekl si čáp. Letěl přes moře a doletěl do Polska. Tam o jeho původní podobě nic nevěděli a líbil se jim i v té černé a bílé. A že po jeho příchodu přišlo i jaro, tak si čápa Poláci zamilovali. On také v Polsku rád pobývá. Ale čas od času se mu zasteskne po staré vlasti a letí se podívat do Egypta. Co kdyby se mu tam barevné peří navrátilo? Zatím k tomu nedošlo...

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Španělská pohádka

Oslí vejce

Byl jeden hoch, jmenoval se Juanito, byl hodný, laskavý... jen chytrosti moc nepobral. A jak to tak bývá, lidi náramně bavilo utahovat si z něj. „Podívej hochu, jaké mám pěkné oslátko!“ povídá mu soused. „Zrovna včera se mi z vejce vyklubalo.“

„To jsem nevěděl, že se osli z vajec líhnou!“ žasne hoch.

„Jdi na trh, mají jich tam dost. Jen že oslice na vejci nesedí, musíš je slámou obložit, aby bylo v teple.“

Vydal se Juanito na trh. Hned na kraji u cesty sedí stařenka, prodává melouny. „Za kolik jsou ta oslí vejce?“ ptá se mladík. Babka je hluchá, otázce nerozumí, jen pět prstů k nebi zvedá.

„Tolik zrovna mám!“ zaradoval se Juanito a meloun koupil. Jde domů a šťastně uvažuje: copak se mi asi vylíhne - oslík, nebo oslička? Tu bych dal do páru s oslem od sousedů, ona by mi nakladla další vejce a za čas bych měl celé stádo! Hodně peněz bych vydělal, rodiče potěšil. Přemýšlí Juanito, na cestu pozor nedává, nevšiml si kamene... a bác! Upadl hoch, upadl i meloun, do hustého křoví. Vyběhl odtamtud zajíc - a Juanito křičí: „Oslíku, oslíku, vrať se ke mně!“ Meloun je ale rozbitý a zajíc pryč... Sedí mladík na cestě, naříká. Tu jede kolem kočár a v něm král se smutnou princeznou, ta po matčině smrti úsměv ztratila. Ptá se král: co se chlapci přihodilo? Juanito vypráví, jak koupil oslí vejce... a princezna se smíchem otrásá. „Slíbil jsem tě za ženu tomu, kdo tě rozesměje,“ povídá král. „Ale provdat tě za hlupáka? To ne, radši ho zlatem vyplatím!“ „Já si ho vezmu,“ dívka na to. „Je hodný, ne na sebe, na rodiče myslel. O jeho chytrost se sama postarám.“

Stal se Juanito královým nástupcem. A začal rozum brát! Princezna jej naučila číst a psát, povídala mu, jak to na světě chodí... najednou měl rozumu na rozdávání. A protože zůstal laskavý; nemohli si v té zemi přát lepšího panovníka. Je to tak: kdo má chytrou ženu, také moudrosti nabude.

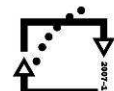
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Švédská pohádka

Chlapec a Liška

Byl jednou jeden ubohý chlapec. Neměl už otce ani matku, střídavě pracoval u sedláků a dostával za práci jen jídlo. Proč jen jsem tak chudý? zanaříkal si často. Každý ve vsi má nějaký majetek - jenom já nic. Kdybych tak našel na cestě ztracené peníze! Kdybych vykopal poklad! Kdybych ulovil medvěda... Tak hoch snil a snil – ale žádný z těch snů se nenaplnil.

Až jednou šel ten chlapec do lesa na dříví... a kousek od pařezu spatřil spící lišku. Lišky v lese i ve vsi škodí! uvědomil si hoch. Ale za jejich kůži se dobře platí. Vezmu kámen, uhodím lišku do hlavy a kožešina bude má. Až ji prodám, koupím si slepici. Ta bude snášet vajíčka a z těch budou kuřátka. Kuřata vyrostou, budu mít celé hejno slepic a ty budou zase snášet vajíčka. Budu prodávat kuřata, slepice i vejce. Po čase budu bohatý, postavím si domek a nebudu dělat nic jiného, než krmit hejno slípek. Musím na ně ale dávat dobrý pozor, aby mi je neodnášela liška. Budu hlídat, a kdyby se přiblížila budu křičet: „Táhni odsud, liško!“

Chlapec vykřikl... a liška u pařezu se vzbudila. Vyskočila - je ta tam. Kdepak by hoch stačil sebrat kámen! Nejspíš zůstane chudý tak, jak byl. Z toho pro tebe plyne poučení: neprodávej kožešinu, kterou nemáš v ruce!

(Z knihy: DRIJVEROVÁ, Martina. Kamarádi z velké dálky: povídaní o dětech z různých částí světa a pohádky z jejich zemí. Vyd. 1. Ilustrace Vojtěch Otčenášek. Brno: Computer Press, 2011, 95 s. ISBN 978-80-251-2902-9.)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Pracovní listy s úkoly

Moře – francouzská pohádka

1. Vymysli jiný název pro příběh:

.....

2. Je pravda, že ve vesnici žilo šest „chytráků“?

.....

3. Jakou chybu dělali „chytráci“ při počítání?

.....
.....

4. Jaká rostlina rostla na modrém poli?

.....
.....

5. Víš, proč se pěstuje a k čemu se používá?

.....
.....
.....

Místo pro tvou kresbu zachycující místo, kde se děj odehrál. →

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tykev – maďarská pohádka

1. Proč chodil král v přestrojení mezi lidmi?

.....

.....

2. Proč král odměnil ubožáka?

.....

.....

.....

3. Jak byl vytrestán nezdvořák?

.....

.....

4. Zkus vymyslet jiný závěr:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Místo pro tvou kresbu zachycující místo, kde se děj odehrál. →

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Čáp – polská pohádka

1. Proč byl čáp pyšný?

.....
.....

2. Jak byl čáp potrestaný?

.....
.....

3. Jak si vysvětluješ slovní spojení – „lidé na zemi velmi hřešili“?

.....
.....

4. Co víš o Noemově arše?

.....
.....

5. Jak si vysvětluješ slovní spojení – „zlomila se jeho pýcha“?

.....
.....

6. Znáš nějakou pověru, která se váže k čápmu?

.....

Místo pro tvou kresbu zachycující místo, kde se děj odehrál. →

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Orlí vejce – španělská pohádka

1. Vymysli nový název pro příběh:

.....
.....

2. Mohl příběh dopadnout jinak? Napiš:

.....
.....
.....

3. Proč babka Juanitovi nerozuměla?

.....
.....

4. K čemu lidé používali osly?

.....
.....

Místo pro tvou kresbu zachycující místo, kde se děj odehrál. →

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Chlapec a liška – švédská pohádka

1. O čem chlapec snil?

.....

.....

2. Proč se mu sen nesplnil?

.....

.....

3. Jak bys vysvětlil poučení z příběhu?

.....

.....

.....

4. Jak by příběh asi pokračoval, kdyby chlapec nevykřikl?

.....

.....

.....

Místo pro tvou kresbu zachycující místo, kde se děj odehrál. →

